No. 1506 Zaterdag 9 November 1912. 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

De nieuwe Zeevaartschool

OP

CURAÇAO.

Met vreugde is het plan toe te juichen, om op Curaçao een zeevaartschool op te richten. Als Hollandsche kolonie is het redelijk en oirbaar onder hare ingezetenen aan te kweeken kundige zeelui, die den ouden roem der Hollandsche natie hooghouden, die aan onverschrokkenheid, deugdelijke kunde paren, die de zeeën doorkruisen, niet alleen gedreven door geldzucht, maar die door hartstochtelijke liefde voor dat element de traditie van het Moederland voort zetten.

Het Curaçaosche volk vaart reeds, dat is waar, doch in welke condities? Meestal als matrozen of sjouwers, als kajuitjongen of salonbediende op stoom- en zeilschepen. Het percentage van degenen die hoogere posten aan boord bekleeden is uiterst gering. Enkele goede kapiteins op zeilschepen worden er onder one volk gevonden, maar ook zeer vele onder de gewone bemanning die al heel weinig kennis hebben van hun vak en bovenal niet de minste verantwoordelijkheid voelen voor hun betrekking.

Een loffelijke uitzondering hierop maakt het eiland Saba. Onder de inboorlingen van dat eiland telt men zeer veel kapiteins en stuurlieden en ingenieurs op grootere of kleinere vaartuigen onder zeil- en stoomschepen. Door hun meerdere ontwikkeling, theoretisch en practisch, op zeevaartgebied, door liefde voor tucht en zedelijkheid brengen zij het ver in de zeedienst en het percentage van die echte, ware zeelui is daardoor zeer hoog. Hetzelfde kon met de bewoners van Curaçao en de andere eilanden eveneens het geval wezen, indien de maritieme opvoeding van een zeker aantal daartoe geschikte Jongelui in dezelfde richting geleid werd.

Dat streven is neergelegd in het oprichten van een zeevaartschool op Curaçao. Wordt dat streven juist en in de goede richting gehouden, dan verdient 't alle lof en zal 't rijke vruchten afwerpen, ontbreekt hierbij echter de noodige taktiek en de juiste richting, de opzet moet gevoegd worden bij de zoovelen, die als mislukte proeven op Curaçaoschen bodem ondernomen zijn. Daarvan hangt het succes van de stichten zeevaartschool af.

Een zeevaartschool moet zijn een school waar zeevaarders gekweekt worden, geen zeevarenden. Zeevarenden zijn er vele, echte zeevaarders weinige. Een passagier is een zeevarende, gelijk een sjouwer aan boord en een salonbediende zeevarenden zijn, wijl zij *varen* op zee.

Kennis of bekendheid met zeevaart is daarvoor geen vereischte. Zelfs kapiteins of stuurlieden met wat kennis van zeevaartkunde kunnen zeevarende zijn zonder de eigenschappen van echte zeevaarders te bezitten. Zeevaarders zijn mannen bekend met de zee, die hun schip liefhebben als hun kind, die het waakzaam leiden ook bij goed weer, en voor hun schip vechten in stormweer en orkaan; die in gevaar onverschrokken op hun post zijn en niet terugdeinzen noch vluchten als laffe huurlingen, mannen die gevoelen de verantwoordelijkheid te dragen voor de levens, hun toevertrouwd.

Zulke mannen moet een zeevaartschool kweeken. Het is niet genoeg, dat er een cursus wordt gehouden, waarin verklaard worden Compas, Sextant, Chronometer, waarin geleerd wordt zonschieten, sturen, wijzen van zeilen, en enkele sterrenbeelden worden uitgeteekend.

Natuurlijk moet een zeevaarder dat ook weten. Doch dat zijn veelal zaken van praktijk, die een zeeman, eenmaal op zee, in een paar dagen geleerd worden. De school waar dit alleen en uitsluitend geleerd wordt, kan men gevoegelijk een binnenkamer-zeevaartschool noemen. Zulk een school vormt geen echte zeevaarders, doet zelfs meer kwaad dan goed.

De kapiteins, die dergelijke uitgeleerde wijsneuzen van zulke scholen aan boord krijgen, klagen met recht en reden, dat die jongelui de eerste beginselen der zeevaartkunde missen. Het eerste vereischte voor een zeevaarder is, dat hij tucht kent, d. i. dat hij den plicht kent dien zijn post aan boord, hetzij hoog of laag, medebrengt en dien, ook ongezien door het oog van den gezagvoerder, strikt nakomt.

Waarom zien wij in ons Holland opleidings- en instructieschepen voor scheepvaart, colleges van *internen* die worden opgeleid voor zeevaart? Uitsluitend om de jongens te harden door een tuchtrijke levenswijze, om ze te trainen in orde, regel en gehoorzaamheid.

Hoeveel gemakkelijker en goedkooper zou het wezen een cursus van zeevaartkunde te voegen aan een of andere hoogere burgerschool, waar de hoogerburgers, die het zeeleven als hun levensdoel uitkiezen, worden opgeleid.

Doch de deskundigen zijn overtuigd, dat daarmee geen succes behaald kan worden.

Wat een zeevaarder op de eerste plaats noodig heeft, is plichtbesef en liefde voor tucht.

Jongens, die deze eigenschappen reeds van huis uit medebrengen, die door hun opvoeding reeds mannen zijn van karakter, waarop men steunen kan, voor hen is de studie der zeevaartkunde de laatste volmaking om als ware zeevaarders eens op te kunnen treden. Doch wil men jongens tot zeevaarders opleiden, wier opvoeding verwaarloosd is, dan moet men beginnen met hen te vormen tot mannen van tucht en plichtbesef, en dit wordt door het volgen van een theoretischen en practischen cursus in zeevaartkunde niet ingestort.

Wat wil men thans met de nieuwe zeevaartschool op Curaçao? Wil men alleen de zeevaartkunde onderwijzen aan ieder die zich heeft opgegeven, of wil men zeevaarders kweeken?

Heeft de Curaçaosche jongen reeds genoeg plichtbesef en liefde voor tucht door een degelijke opvoeding gekregen, zoodat hem alleen een weinig kennis ontbreekt om zeevaarder te zijn?

Iedereen zal de laatste vraag, zooniet ontkennend, minstens in twijfel beantwoorden.

Wat zal zoo'n verwaarloosden of half-opgevoeden knaap die kennis, opgedaan in het vakonderwijs, geven, als hij het eerste en voornaamste mist. Dat worden weer even zoovele mislukte loopbanen als er keuzen zijn.

Is het werkelijk het doel om echte zeevaarders te kweeken, geef dan liever wat meer geld uit, waardoor het doel beter bereikt wordt.

Een pracht van instelling en geheel en al aan haar doel beantwoordend is het opleidingsschip voor de Handelsvaart te Rotterdam.

Daarop genieten geregeld 25 jongens hun opleiding. In de twintig jaren van het bestaan dier vereeniging zijn 650 jongens opgeleid en van hen zijn de groote meerderheid hun gekozen loopbaan getrouw gebleven.

Verscheidene jongens hebben het tot stuurman gebracht, enkelen zelfs tot Gezagvoerder. Thans bezit de vereeniging, dank zij de giften van belangstellenden en belanghebbenden in drie dagen tijds bijeengebracht, een nieuw, speciaal voor dat doel gebouwd schip, waar de jongens streng en in allen eenvoud worden opgevoed.

Dat is eerst een ware zeevaartschool. Had ons Gouvernement ook maar een eigen schip, stoom- of zeilschip, zooals het eertijds had in de „Gouverneur van Heerdt", dat zou een echte zeevaartschool kunnen zijn.

Het zou de dienst kunnen doen tusschen de eilanden als pakketboot en tevens als instructieschip kunnen dienen. Een zeevaartschool op het water is altijd het meest verkiezelijke. Want een zeevaartschool op land geeft een idee van een landbouwschool, tusschen de huizen besloten van een groote fabrieksstad.

Op zoo'n schip zou een gesalarieerde alleszins bekwame kapitein kunnen geplaatst worden, een man van kennis en discipline, die zijn leerlingen op kan voeden, en hen door woord en gedrag tucht en plichtbesef kan instorten. Gemeerd aan den wal zou men lessen in theorie kunnen geven, en in de vaart, oefening in de praktijk.

Hem terzijde kan een bootsman en een kok geplaatst worden, die de jongens het verschillend werk, wat er aan boord te doen is, aanwijzen en opleggen, zoodat zij met niets onbekend blijven en van meet af leeren zich te behelpen en zich zelven te vergeten, zooals zeevaarders immer doen moeten.

Als leerlingen moest men aannemen, jongens die de lagere scholen met gunstig gevolg hebben afgemaakt, op wier karakter en zedelijkheid niets valt aan te merken, die blijken geven te verdienen, dat het Gouvernement geld voor hun zelfopvoeding uitgeeft.

Jan en alleman, die iets voelt voor het zeevaartleven, maar aannemen, wat aard- en sterrenkunde impompen, instrumenten verklaren; dat alleen kan niet meewerken om het doel van een zeevaartschool te bereiken. De jongens zouden dan streng en hard opgevoed moeten worden, hun karakter gestaald, tot mannen gemaakt moeten worden van karakter en plicht, op wie later de verantwoordelijkheid van een vaartuig en zijn bewoners gerust kon gelegd worden.

Zóó worden echte zeevaarders gekweekt, goede, moedige, bekwame zeelieden, mannen van kennis, tucht en plichtbesef.

Letterknechterij.

AANGEBODEN.

Met belangstelling las ik in „Onze West" van 28 Sept. No. 1372 een Particuliere Correspondentie, welke mijn volle sympathie heeft.

Na erop gewezen te hebben, hoe het den Heer Gouverneur van Asch van Wijck als eene eer moet worden aangerekend, de verordening omtrent het aangaan van huwelijken zooveel mogelijk te hebben vergemakkelijkt, wijst de anonieme schrijver op het in-treurige feit, dat men zich nog steeds op de bureau's aan letterknechterij schuldig maakt.

Volkomen juist! Niet slechts in verschillende districten, maar ook en meer nog in de stad op het bureau van den ambtenaar van den Burgelijken Stand, krijgt men dezelfde moeielijkheid, wanneer iemand een huwelijk moet aangaan en er een fout in den geslachtsnaam van vader, of moeder of kind is.

Nemen wij een voorbeeld.

De naam van de bruid is: Juliana Boxtel, maar in het boek van aangifte van geboorte staat Juliana Bokstel.

Wat nu eenvoudiger, zou men zeggen, dan dit toe te schrijven aan een vergissing of een onverschillige handelwijze van een ambtenaar van den Burgelijken Stand, of aan een haastig opschrijven van naam en toenaam van een klerk of politie-agent, (deze immers wordt in de Districten voor bureauwerk gebruikt.) Wat is duidelijker, dan dat Juliana Boxtel geen andere kan zijn dan Juliana Bokstel.

Neen, maar man, die zaak moet naar het Hof!

Heel juist is de aanmerking van „Onze West" dat er ambtenaren gevonden worden die zich de moeite willen getroosten om die zaak door te zetten, daarvoor mijn eeresaluut! Een ander voorbeeld.

Veronderstel: de moeder van de bruid is getrouwd geweest.

De ambtenaar van den Burg. Stand heeft in de overlijdens-acte geschreven Adriana Bokstel geb. Weels in plaats van Wales.

Ook nu kan de bruid het huwelijk niet aangaan, want de moeder stond bij haar geboorte-acte bekend onder den naam van Wales, bij haar overlijden staat de foutieve naam van Weels.

Naar het Hof, mijne Heeren, met dat zaakje, naar het Hof!

CURAÇAOSCHE „DITJES EN DATJES."

Curaçao is 'n land van excessen.
In menig opzicht.
Ook op politiek gebied.
't Is alles hyper.
Dat zou ik kunnen staven met menig pakkend, pikant voorbeeld.
Maar dat doe ik niet.
Wat gemakkelijk is.
Dat zegt u wel.
'k Bedoel te pennen over excessen in ons klimaat, over onze — o, verschrikkelijk woord — weersgesteldheid.
Dat lust mij beter.

In de 10 maanden minus 12 dagen, die ik hier op Curaçaoschen bodem rondwiel, was 't droog.

Figuurlijk gesproken, had Curaçao toen iets weg van 'n stoffige muffe drogisterij, met 'n droogstoppel achter de toonbank.

't Was er drooger dan droog, en dan nog drooger.

Je kreeg zoo'n mummie-achtig gevoel over je, zoo'n ahnung van evenknieïgheid met Rhamses II, nu in ze'n houten doosje appetijtbederver van menig British-museum-bezoeker.

Je verwerkte dag in dag uit kilowatten stof als 'n stofzuigmachien, die door je neusbaartjes naar binnen kriebelden, en zich nestelden in je maag en je long en je lever en je nier, en in heel je departement van binnenlandsche zaken.

En Boreas heeft in die stofmaanden 'n wereldrecord geslagen.

Die oude bolwangige blaaskakige trompetter wist van geen rusten.

Hij blies niet alleen reveille en taptoe, geen minuut waren ze'n zultlippen van ze'n toeter.

Maar vooral 's nachts bulderde je ze'n windenheir door je bentanen, zoodat je zeilbed op ze'n kromme beenen stond te schudden als 'n oude dikke heer in 'n onbedaarlijke lachbui.

En aan kwamen drijven aan 't koper firmament wolken naast en boven en onder mekaar, van die vuilgele zwarte volgeladen watertanks, maar ze holdenbolderden voorbij full speed in heele eskadrons.

't Bleef droog.

En 'n keer kwam mijn groom me blij toebijgen, dat 't weerlichtte in 't Oosten, nu kwam er zeker regen.

Maar 't bleef droog.

Vandaag komt 't, zegt kokkie.

Is that so? Waarom?

't Zout is nat.

Maar ondanks 't natte zout, bleef 't droog.

En de jéjé ('n soort krekel) had geschreeuwd, en dat is nou je non plus ultra regenesein.

Maar 't bleef droog.

Dagenlang was 't bladstil, zoodat je drooglijntje doorzakte onder 't gewicht van tallooze papnatte flanelletjes, en nu zou en moest 't gaan plassen, dat kon niet anders.

Maar 't plaste alleen onder 't lijntje, en 't bleef buiten kurkdroog.

En terwijl je kleffige haarbos omhoog piekt bij 't doorkijken van diverse hooi- en maisrekeningen, ontdek je tusschen al die beren 'n wit enveloppe met „Dienst".

Hoogstwaarschijnlijk 'n extra toelage, denk je.

Heelemaal mis. 'n Aanmaning + 20 c. boete om binnen zooveel tijd je belasting te betalen, anders.... ja, ik weet 't heusch niet, ik word dan, geloof ik, in 't witblauw aan 't straatvegen gezet.

En zoo sta je nu voor 't treurig feit, dat je voor je 2 kleppers die je per week aan mondkost f 14.75 kosten, nog eventjes 20 pop belasting moet dokken, zonder 'n ideetje fouragegeld ooit te ontvangen.

En luxe-paardjes zijn 't toch heelemaal niet.

Weet U wat 'n braza paloe maïshi is?

'n Armwijdte van dat spul.

Dus zaak, immer 'n leverancier met heele lange armen te nemen.

Voor zoo'n braza betaalde je vroeger 15 centen.

Nu f 1.50.

'n Maand of wat geleden heb ik bij 'n man met korte dikke armen f 1 betaald.

Maar die bycepsman verkocht ze'n schuurdak voor beestenvoer.

Voor dierenbeschermers haast ik mij er bij te voegen, dat 't geen pannendak was.

Reken nu maar eens uit, waar je zelf van leven moet met zulke uitgaven voor je onontbeerlijke levende motors; je kan toch ook geen paloemaisji gaan eten?

„Pâté de paille Curaçaonoisse".

't Klinkt anders niet slecht, maar of 't ook smaken zal?

En tusschen al die bedrijven gaven klein en groot vee bij tientallen tegelijk de struggle for life op.

Ze vielen er bij neer aan den kant van den weg en stierven.

En de wara-wara's hadden festijn op festijn, en immer bleef 't droog, en diepte je met 'n soort van geeuwhonger de conclusie uit overzeesche couranten, dat Namelooze Vennootschappen in paraplues en waterproofs dit jaar in Europa 'n dividend uitkeeren van minstens 93%.

Gelukkige aandeelhouders!

En hier bleef 't stoffig en winderig en warm, en droog, droog, droog!

Maar......

***

In den avond van 26 Oct. begon 't verlegen, voorzichtig, staccato te druppelen met groote druppels, zooiets als 'n lekkende waterleidingkraan.

„Ga nu door" dacht ik luid, als indertijd mijn oud-prof in de Historia.

En 't ging door.

Allengs begon 't onder bliksemgeflits en dondergerolbonk te gieten.

Ik lag mij zelf te verkneuteren op mijn gespannen stukje canvas.

Helaas, geen aardsch genot is onvermengd.

'n Druppel in mijn linkeroog.

Drooggeneukeld.

'n Tweede ten Z. O. van mijn neus.

Weggeveegd.

No. III. in mijn stoppelig kinhaar.

Droogt wel.

Maar toen begon 't crescendo neer te tikdruppelen met zulk 'n geweld, dat zeemen niet meer baatte, 't werd 'n formeele douche.

Ik er uit, en met geheel de zaak op sjouw.

Heb dien nacht nog driemaal met pak en zak moeten verhuizen.

Of 't ook regende!

Me'n hond zat doodkalm, op 'n eilandje, al dat ongewoon bedrijf met lodderoogen te fixeeren.

Jongen lag op ze'n matje in 'n plasje te snurken.

Van wakker krijgen, geen sprake.

Met mat en al 'm toen op 't droge gesleept.

Maar de menschen kunnen geen practizijn betalen. Goed, dan eerst naar het Bureau van den ambtenaar van den Burgelijken Stand tot juiste opname van namen; dan getuigen gezocht, die het request onderteekenen dat zoo iemand onvermogend is, vervolgens naar het Bureau van Politie, dan weder naar den Griffier van het Hof, waar de persoon in kwestie het bescheid krijgt om op Zaterdag over veertien dagen terug te komen, dan zal het Hof een practizijn pro Deo benoemen. Over eenige weken naar dien practizijn. Terugkomen is ook daar de boodschap, daar er nog andere zaken bij het Hof aanhangig zijn. Deze geschiedenis kan een paar maanden tot een paar jaren duren.

Wie met deze zaken nooit te doen heeft gehad, kan zich geen denkbeeld vormen, wat een kilometers langen weg zulke doodeenvoudige zaken moeten afleggen. Eindelijk schrijft het Hof dan een officieelen brief, waarbij verklaard wordt, dat Boxtel dezelfde is als Bokstel, Weels dezelfde persoon als Wales.

Men wist het wel. De ambtenaar van den Burgelijken Stand was er voor zich persoonlijk wel van overtuigd, dat hier geen kwaadwilligheid in het spel, maar het een nonchalance bij de opname van geboorte van een Secretaris, klerk, of politieagent was. Dat is nu eenmaal een feit, thans moet de letterknechterij doorgezet worden bon gré mal gré.

Van non-chalance bij opgave het volgend staaltje, wat ik zelf bijgewoond heb. Ik moest om dienstzaken op een der Bureau's zijn. Bij het opzoeken en hooren noemen van een naam wees ik den ambtenaar van den Burgelijken Stand op een foutieve letter in den naam, met de bedoeling om de vergissing „in margine" te doen opnemen. Anders, zoo merkte ik op, zal die persoon op leeftijd gekomen, weer een zaakje voor het Hof krijgen.

Ik meende, dat de ambtenaar daartoe des te meer verplicht was, daar de aangifte van geboorte pas eenige weken geleden geschied was.

Werd er notitie van genomen? Ik merkte er niets van. En dat de Procureur-Generaal het merkte? Ik durf hier gerust een groot vraagteeken zetten.

Maar om met huwelijks-voltrekking over een letter heen te springen, daar is men te angstvallig voor. Ja, ziet U, hoorde ik meer dan eens een ambtenaar van den Burgerlijken Stand verzekeren, de acte kan in de handen van den Procureur-Generaal komen en dan volgt een zware geldboete?! Daar zet ik nogmaals een vraag- en uitroepteeken achter.

Terecht merkt de schrijver in „Onze West" op: de gevolgen zijn nu niet te overzien, men gaat in concubinaat leven, onwettige kinderen worden geboren en ons arm Suriname, dat op zedelijk gebied in den vreemde al zoo'n treurig figuur maakt met zijn percentage onwettig geboren kinderen, krijgt weer eenige onwettige kinderen meer. Daar stapt men liever over heen, dan over een verkeerd geschreven letter!

Nu is de vraag, wat te doen?

Wij noemden met „Onze West" den Heer Gouverneur Jhr. Van Asch van Wijck een verdienstvol man, die er op stond de huwelijken zooveel mogelijk te vergemakkelijken. Na hem zou ik den Heer Van Oosterzee willen noemen, die in een circulaire, naar ik meen van April 1903 den heeren Districts-Commissarissen (waarom houdt men zich daar niet aan op het Bureau in de stad?) op verschillende punten wees, ter bevordering en vergemakkelijking der huwelijken.

Zou de huidige Heer Procureur-Generaal, die op zedelijk gebied zoo hoog staat, hier niet lauweren willen plukken?

Hoe dikwijls bijv. kon naamverandering bij het Hof voorkomen worden, wanneer men gelijk het vroeger zoo dikwijls gebeurde in de akte van aangifte of voltrekking van huwelijken schreef: zich noemende en schrijvende; bijv. Juliana Bokstel, zich noemende en schrijvende Juliana Boxtel; in de huwelijks-acte: Adriana Bokstel geb. Weels, in leven zich noemende en schrijvende Adriana Boxtel geb. Wales.

Weet men een beteren weg? Goed, als men er maar in slaagt om de moeielijkheden uit den weg te ruimen, de huwelijks-voltrekking te vergemakkelijken en ons Suriname zedelijk te verheffen.

„De Surinamer".

Mededeelingen van Algemeenen aard.

Kol. Verslag 1912

§ 1. Rust en orde werden in 1911 niet verstoord.

In den toestand van den handel op Curaçao viel in het jaar 1911 merkbare vooruitgang te constateeren, die voornamelijk is toe te schrijven aan het toenemen van het havenverkeer en aan den gestadigen vooruitgang van de hoedenvlechtindustrie.

Daar zich in den loop van het jaar nog nu en dan pestgevallen te Caracas voordeden, was het noodig zekere quarantaine-maatregelen te nemen, die eerst tegen het einde van het jaar konden worden ingetrokken.

Dit had tengevolge, dat er minder passagiers uit die plaats kwamen, wat een niet gering nadeel was voor den handel. Gelukkig bracht een drukker reizigersverkeer tusschen Haïti en Curaçao daarvoor eenige compensatie. De verbinding tusschen Curaçao en de Haïtiaansche havensteden wordt onderhouden door de stoomschepen van den Koninklijken West-Indischen Maildienst.

De scheepvaart was in 1911 levendiger dan verleden jaar.

Een verblijdend verschijnsel is het, dat de handel van Europa en Amerika naar Maracaibo meer en meer zijn weg neemt over Curaçao. Dit kwam ook aan de Curaçaosche zeilvaart zeer ten goede.

Voor de zeilvaart was het jaar bepaald voordeelig. Drie nieuwe schoeners werden bijgebouwd. Op Maracaibo, Coro en Santo Domingo werd eene geregelde schoenersvaart onderhouden; eenige van die schepen voeren bovendien ook in vrachtvaart op de Columbiaansche havens St. Martha en Rio Hacha.

De oogst 1910|1911 was beneden het middelmatige; er was echter ta melijk veel dividivi, doch de prijzen van dit product waren laag.

Op het einde van het jaar deed eene ontzettende droogte alle hoop op een oogst van maïs en veldvruchten voor het seizoen 1911|1912 verloren gaan.

Eene gelukkige omstandigheid mag het genoemd worden, dat de Curaçaosche stroohoeden op de Europeesche en Noord-Amerikaansche markten in 1911 goeden afzet vonden. De partijen die, vooral in Engeland, in 1910 onverkocht gebleven waren, konden in 1911 van de hand worden gedaan. Groote hoeveelheden werden in 1911 door de kooplieden van de vlechtsters opgekocht.

De concessie-aanvrage van de heeren Leezer en Everts voor den aanleg en de exploitatie van havenwerken in de St. Anna-baai en het Schottegat, waarvan in de koloniale verslagen van 1910 en 1911 melding is gemaakt, werd van de hand gewezen. Door de commissie voor de handelspolitiek, wier voorlichting in deze was gevraagd, was in haar rapport betreffende de havenplannen voor Curaçao, in afwijzenden zin op die aanvrage geadviseerd.

De afwijzing van de aanvrage was hoofdzakelijk gegrond op deze overwegingen: 1o. dat door de inwilliging ervan een monopolie in het leven zou worden geroepen, dat niet alleen bestaande commercieele belangen zou verdringen, maar ook aan het bestuur elken invloed op de ontwikkeling van de haven zou ontnemen, en 2o. dat de hooge rechten, die van de scheepvaart geheven zouden worden, een groot beletsel zouden kunnen zijn voor de ontwikkeling daarvan en misschien zelfs de bestaande scheepvaart ten gronde zou doen gaan.

Zooals in het verslag van 1911 is medegedeeld, lag het in het voornemen om in elk geval, d. w. z. ook zonder dat daarbij rekening gehouden wordt met de eventueele gevolgen voor Curaçao van de totstandkoming van het Panama-kanaal, de verbetering van de haven van Willemstad ter hand te nemen. Tot dat doel zijn bij de begrooting voor het loopend dienstjaar kredieten toegestaan, ter aanvulling van die, welke te zelfder tijd ten laste van de begrooting voor 1911 zijn verleend. De werkzaamheden zijn in gang.

Met betrekking tot het havenvraagstuk moge verder verwezen worden naar de mededeelingen dienaangaande gedaan bij de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, betreffende het wetsontwerp tot verhooging en wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1910 (Gedrukte stukken 1911—1912, **204** no. 7).

Ingezonden Stukken

Nogmaals de gronden P'Ariba.

(Vervolg.)

Wat de berekening van den vereischten tijd aangaat, stelt ons wetboek de volgende regels. Ten eerste de verjaring moet berekend worden bij dagen en niet bij uren, en is dus eerst verkregen, wanneer de laatste dag van den vereischten tijd is verloopen. Ten tweede, om den tot verjaring vereischten tijd te vervullen, kan men bij zijn eigen bezit dat van zijn vorigen bezitter voegen 1976. We behoeven art. 1977 enz. niet aan te halen om het verjaringsbewijs wat „tijd" betreft nog meer te staven. Ten derde, de tijd gedurende welke de verjaring geschorst is, mag niet, maar die, welke 't zij voor, 't zij na de schorsing verstreken is, mag wel worden meegerekend. Ten vierde, nooit echter mag de tijd voor de stuiting der verjaring worden meegerekend.

Bij dit laatste punt merk ik op, dat de verjaring is gestuit, wanneer de bezitter meer dan een jaar van het genot der zaak beroofd is, hetzij door den vorigen eigenaar, hetzij zelfs door een ander. art 1997.

Ook wordt volgens art 1998 eene verjaring mede gestuit door aanmaning, dagvaarding en elke daad van rechtsvervolging enz.

Om ter onzer zake deze wetsartikels toe te passen, moeten we verklaren, dat het gouvernement van 's menschen geheugenis af nooit van het genot dezer gronden is beroofd en noch een der vorige bezitters tot 1906 toe art 1998 der wet heeft toegepast.

Omtrent den tijd tot eene verjaring „ter verkrijging" vereischt, bepaalt de wet het volgende.

Om door „verjaring" „eigendom" van een onroerend goed enz te verkrijgen, wordt met een titel een bezit van twintig jaren vereischt. Een titel echter, die nietig is uit hoofde van een gebrek in den vorm, kan niet tot grondslag van eene 20 jarige verjaring strekken art 1982.

Die gedurende 30 jaren bezitter was ter goeder trouw kan de verjaring toepassen, zonder dat hij kan worden genoodzaakt titel te toonen, n. m. dus op rechtmatige veronderstelling van een wettigen titel. De genen, die zich op kwader trouw beroept, moet hetzelve bewijzen art 1984.

Niet 30 jaren lang is het gouvernement bezitter geweest der betwiste gronden, maar sinds menschen geheugenis en nooit tot 1906 is dat bezit van het gouvernement en zijn goede trouw aangevallen.

Kunnen nu, (ik laat er Jan Franki dan ter wille van een „gevonden recht" buiten, ofschoon ook dit recht verjaard is); de tegenwoordige bezitters den kwaden trouw „bewijzen" omtrent Seroe pretce, Seinpost, Paradera en de Kuststrook? Het is een vraag waarop ik de aandacht vestig van belangstellenden.

Wanneer is er nu sprake van de laatste vereischte voor een wettige verjaring? We zeggen de bona fides n. m. de bezitter moet zijn ten vijfde dan „ter goeder trouw." Deze is nm. aanwezig, wanneer de bezitter eene zaak bezit uit kracht eener wijze van eigendomsverkrijging, waarvan de gebreken hem onbekend zijn. Alle onderscheiding tusschen onbekendheid met een feit of met heldere en duistere wetten valt weg,

„waar toch de wet geen onderscheid maakt, behoeven ook wij het niet te doen." Eenvoudig en zonder meer bestaat de goede trouw in de practische overtuiging, dat een voorwerp ons eigendom is en wij het dus rechtmatig bezitten. We zeggen opzettelijk de practische overtuiging, omdat daarbij niet iedere speculatieve twijfeling is buitengesloten. Immers heeft men eenmaal met volkomen zekerheid van zijn recht aangevangen te bezitten, dan moet men bij een daarna opkomende twijfel wel een onderzoek instellen, maar zoolang dat onderzoek tot geene zekere uitkomsten omtrent het kwade recht geleid heeft, kan men zich practisch certioreeren op het beginsel: „melior est conditio possidentis, de positie van den bezitter is de beste."

Ook volgens onze meening is aan deze vijfde vereischte voor wettige verjaring ter wille van „gouvernementeel eigendom" niet te tornen

We meenen thans genoegzaam te hebben aangetoond de wettelijke voorwaarden, waarop het gouvernement zich kon en moest beroepen voor verjaring, indien zuks gevorderd werd.

Het ging over zaken aan „verjaring" onderhevig; het gouvernement was, zoolang 't menschen geheugenis zich er kon binnen denken, „de bezitter" en dat „bezit" was „eigendom", omdat dat bezit niet was gesproten uit daden van geweld, zuivere willekeur of eenvoudig gedoogen, art 1975. Van geweld of zuivere willekeur is nooit gehoord; van eenvoudig gedoogen nog minder. Ik wil voor dit laatste nog een klein staaltje bewijs aanhalen. De familie Maal heeft de prijzenswaardige eigenschap zeer actief te zijn en wel berekend voor bezitters van uitgestrekte plantages. In 1900 werden ten Noorden van Jan Franki, bij rooi Costa, twee kalkovens gebrand met toestemming van het gouvernement. Hiertegen kwam geen verzet van den eigenaar van St. Joris, maar wel werd „niet gedoogd", dat de kalkdragers den weg namen *door St. Joris*, die hen bijna een uur dichter bij hun doel bracht; maar zij moesten buiten de afrastering om van Oranjeberg den grooten weg volgen.

Wij komen dus tot de gevolgtrekking:

Dat het „gouvernementeel" bezitter van die gronden was: voortdurend, onafgebroken, ongestoord, openbaar; art 1974, die gronden waren niet in bezit gekomen door daden van geweld, willekeur of eenvoudig gedoogen; art 1975.

Dat er geen stuiting heeft plaats gehad volgens art. 1999 en 1998.

Dat aan titel, goede trouw en tijd van verjaring in geen enkel opzicht valt te tornen art. 1982, 1984 etc.

Men moge ons vorig stuk herlezen van 27 Juli.

Zoo stonden de zaken tot het begin van 1906. Daar was vóór dien tijd geen twijfel of het gouvernement „was" eigenaar van de duizenden bunders grond genaamd Seroe Pretoe, Compagnie, Jan Franki, Seinpost, Piscadera, gelegen „tusschen" de plantages Fuik enz aan den zuidelijken kant; en Klein St. Joris enz aan den Noordelijken kant van ons eiland, en welke „gouvernementeele" gronden verband hadden met de kuststreek van af „punta tera tot aan cueba missa."

Het gouvernement heeft nooit „stilzwijgend" afstand gedaan van die gronden. Het tegendeel is ruimschoots bewezen. Maar thans is het gouvernement „geen" *eigenaar* meer; zelf niet van een weg naar zijn eigen kust; de afstand moet dus uitdrukkelijk geschied zijn en wel bij contract van begin 1906. Op welk contract we in een volgend artikel de aandacht zullen vestigen.

P. fr. G. J. Dahlhaus.
pastoor.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Zoo al ooit, zal het toch zeer zelden zijn voorgekomen, dat wij de blijde aankomst te melden hadden van 15 personen tegelijk voor de R. K. Missie van Curaçao. Het is werkelijk een hoogst merkwaardig feit. En, wat het feit nog belangrijker maakt, is de omstandigheid, dat na aankomst dezer 15 personen, er nog minder Priesters in de Missie werkzaam zullen zijn dan vroeger.

De Hoogeerwaarde Pater Guala Wolsky, is als Vicaris Provinciaal de opvolger van Pater ter Maat. De Weleerw. Paters Marcellus Lamers, Silvester Hagemans en Willibrordus van Teeffelen, komen in de plaats der Eerw. Paters Van Weerelt, Brouwer en van Zoelen, terwijl 2 Eerw. Paters onzer Missie naar

---

Heb, dunkt me, recht op sleeploon, en 'n medalje drenkelingenfonds.

En ik piepte eens door mijn jaloezie naar de lucht, maar 'n bliksemslang, 'n donderklap en 'n veeg regenwater deed me fluks de latjes dichtklappen.

Zoo heeft 't gesausd geheel den nacht, en 'n goed deel van den grauwen ochtend.

Om 'n uur of 6 begon de „rooi" te loopen.

Dictionnaire geeft op voor „rooi": „Het aanleggen en mikken op iets, „dat men beschieten wil; regeling, schikking".

Maar dat bedoel ik heelemaal niet.

Toch weet elke Curaçaonaar wat 't zeggen wil.

Barber — beter St. Jozefsdal — ligt in 'n dal.

Nomen est omen.

Bij stortregens zooals nu, komt 't water met 'n aardig vaartje de omringende bergen afgesuisd, vormt een stroom, bruist mijn koraal in, gooit zich omlaag in palmbosch en paragrasveld, en verdwijnt hals over kop in naburige plantage St. Patrick.

Loop rond met de idee eigenaar van die plantage binnenkort 'n bill te sturen voor leverantie van idem zooveel duizend kub. M. regenwater. Oud-Orkaancostuum aangeschoten, en er op uitgegaan.

Zuigvoetend baggerde ik naar den oever van dien snellen vliet, die ras zich al breeder en breeder weg baande, en je langzamerhand 'n idee gaf van dien zoo beroemden en gevreesden banjir in onze zusterkolonie, aan 't ander eind van dit ondermaansche.

Zoo'n Rotterdamsch gevoel doortintelde toen mijn body.

Je voelde en je zag en je rook en je hoorde en proefde water, veel water, heel veel water.

Uit je hoedrand liep 'n straaltje vocht, als in 'n rooi, je nek in, en je bebonkte schoenen zogen zich sputterend vast in die vettige bruinachtige kleefplakkerige klei, ontegenzeggelijk heel nauw verwant aan het mij zoo dierbare, onvervalschte „Boompjesslik."

En al meer en meer water kwam de bergen afgedonderd.

't Begon me nu bepaald te interesseeren.

Omlaag spoot 't van 6 à 7 voet hoogen dam met 'n bekend geloei. 't Deed me denken aan Schaffhausen, in miniatuur natuurlijk.

Is u daar ooit geweest?

Neen? Ik ook niet.

Maar ik moest weg van mijn kluit, je reinste force majeure, want zoo langer zoo kleiner werd ik; was reeds van 183 tot 171 cM. ingekrompen. reeds 12 cM. in aard's ingewand verdwenen.

Statig als 'n heipaal zakte ik weg in het slik.

Me er uitgezogen, toen hooger post gevat.

Daar stond ik met groote kijkoogen op die wielende, malende, allesmeesleepende wateren te staren, en tuimelend en stoeiend dreven pijlsnel voorbij:

Cocosnoten zonder tal, takken, palmbladeren, precies reusachtige duizendpooten, 'n koffiepot zonder tuit, 'n compacte massa van afgezabbelde maisstokken, gelardeerd met paardenmest, 'n gedeukt boterblikje, 'n verschrompelde cactus, 'n schoen zonder hak, 'n gelapte katoenen japon, en daartusschen 'n heele verzameling van alle mogelijke karkassen en botten van dooie beesten.

Mij dunkt alle tankies van plantage St. Patrick moeten nu gevuld zijn met wonderbaar krachtige beeftea.

Maar alle kortswijl ter zijde.

Zoo'n regen is 'n zegen, maar toch ook voor velen 'n streep door de rekening.

Luister maar:

Waar is mijn koffiepot, jammert de koffiegrage huismoeder.

Wat koffiepot? Banjir lust geen koffie!

Weggespoeld! weggevaagd! weggesleept!

Weg koffiepot! alles weg!!

Vrouw, waar heb je toch me linkerbottine, foetert haar beter-ik.

Wat bottine? Banjir maalt noch om bottine noch om rijglaars!

Banjir draagt geen bottines!

Weggespoeld! Meegesleurd!

Weg bottine! Alles weg!

O cieloe, daar gaat mijn blikje!

Hoe moet ik nu mijn foensjie koken?

Wat blikje! Wat foensjie!

Banjir lust geen foensje!

Weg blik! Weg foensje! Weg, alles weg!

Moeder, daar gaat je japon.

O Dioséééé, weg is ze.

Wat japon? Banjir doet 't zonder japon!

Weg lap katoen met mouwen!

Weg! Alles weg!

Beweerde ik te veel, dat zulke stortregens, ook vaak ellende met zich brengen.

In dien dag en nacht zijn er 124 mM. water in ons dal neergeklaterd.

En toen in den morgenstond 't oog van den dag in 'n glorie van onbeschrijfelijke kleurenwemeling boven de bergen verscheen, toen blikte 't verwonderd omlaag op zooveel ongewoons; 'n metamorphose, groen en water, en water en groen, zoover 't zijn tintelend- juichende stralen kon werpen.

Ik moest er op uit.

Te paard gestegen en berg beklommen dicht bij mijn hofje.

Naam van berg wil mij niet te binnen schieten, maar op de hoogste hoogte woont Cornelis.

Nu weet ge 't wel.

Voor minstens 5 minuten daar paf gestaan, neen paf in 't zadel gezeten.

Zoo treffend schoon was 't panorama, dat zich voor mijn blik ontrolde.

Menig Curaçaonaar heeft in ze'n Europeesch verlofjaartje 't Lago Maggiore bezocht.

Herinnert ge u nog Isola bella?

't Deed me dien ochtend denken aan 't gezicht van haar terras op omringend meer en bergen.

Ook hier 'n krans van groenen bergen, ook hier drommen wuivende palmen, ook hier door reflex van 't azuur firmament die kleurspeling van groen blauw in 't kabbelend water, ook hier in 't verschiet 'n kerkje en witte landhuizen tusschen frisch geboomte en groen.

Wat zou Curaçao 'n Dorado zijn, als vaker zoo'n hemeldouche ons eiland verkwikte.

Dat heeft menigeen vóór mij ook al beweerd.

Wat ik prettig vind, zoo prettig dat ik 'n punt zet.

Dag, Mr. de Redacteur!

Barber, Oct. 1912.

Jan Paul.

Fransche parochies op de Bovenwindsche eilanden zijn overgeplaatst en een derde begin Januari naar Chili zal vertrekken. De nieuwe Missionarissen zijn dus hard noodig en ons hartelijk welkom.

De Hoogeerw. Pater WOLSKY heeten wij, geheel in 't bizonder, welkom. Zeer goed weten wij, welke zware offers van dierbaren en vrienden ZHEW. in het Moederland gebracht heeft om zich aan Curaçao te kunnen geven, maar zijn groote vriendelijkheid en innemend karakter zullen den nieuwen Vicaris hier spoedig doen inburgeren en hem gelegenheid te over schenken zijn rijke talenten ten volle te ontplooien. Wij verwachten van de komst van Pater WOLSKY zeer veel vrucht voor de R. K. Missie.

Als oude vrienden begroeten wij de Weleerw. Fraters RADULPHUS en RICHARDUS; velen zullen zich met ons verblijden over hun behouden terugkomst. Frater Directeur kon hier niet gemist worden, en de schooljeugd der Vincentius-school zou 't FR. RICHARDUS nimmer vergeven hebben, als hij was weggebleven.

Voor het Colegio Santo Tomas kwamen twee nieuwe krachten mede, de Eerw. Fraters BENITIO en THEODORETUS.

Onder de vier Dominicanessen, heden aangekomen, bevindt zich de Weleerw. Zuster MAGDALENA KUHLMAN, Priorin van het Dominicanessenklooster op Aruba.

Ten slotte zijn er nog drie gasthuiszusters uit Breda medegekomen voor de ziekenverpleging alhier.

Aan allen een „hartelijk welkom"!

Vaarwel.

Met de Oranje-Nassau zullen naar New-York vertrekken om van daaruit naar Nederland te gaan:

De Weleerw. Heer M. H. J. BOSCH en familie, de Weledelgestr. Heer H. P. PIEPER, 1e Luit. adj., en de Familie KLAVERSTEYN.

Hoog Bezoek.

Donderdagmorgen bracht de Hoogedelgestr. Heer Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant, Luitenant J. L. PENHA JR. een bezoek aan het pensionaat Welgelegen, dat zich tegenwoordig weer in een vollen bloei mag verheugen, steeds zijn goeden naam hoog hield in de omliggende republieken en van veel voordeel is voor verschillende neringdoenden onzer stad.

Sta. Barbara.

Een gebeurtenis van groot gewicht voor onze Kolonie heeft Dinsdag 5 November plaats gehad. De Plantage Sta. Barbara is publiek verkocht en voor de som van 600.000 Gld. overgegaan in handen der Amsterdamsche Firma HOPE & Co.

Velen hadden gemeend, dat de koopprijs wel tienmaal meer zou hebben bedragen.

Maar men mag niet uit het oog verliezen, dat de plantage Sta Barbara bezwaard is met een recht van erfpacht ten behoeve van den Heer JOHN GODDEN, die door dit recht het in zijn macht heeft alle exploitatie der mijnen tegen te houden tot het jaar 1975. Dat is de reden waarom de plantage niet zoo hoog verkocht kon worden. Nu de Firma HOPE & Co eigenares is geworden, is Mr. L. H. C. KUHN gemachtigd namens den Heer JOHN GODDEN afstand te doen van dit recht van erfpracht. Wat dezer dagen zal geschieden.

Daarna kunnen de oude aandeelhouders, die zich niet verzet hebben tegen den verkoop, toetreden tot een Namelooze Vennootschap „Mijnbouw Curaçao", welke zal werken met een kapitaal van f 6.000000.

Na goedkeuring der nieuwe Venootschap zal men allereerst aanvangen met de haven van St. Barbara in orde te brengen en daarna op breeden basis de exploitatie der mijnen beginnen. De hoofdleiding blijft in handen der Firma HOPE & Co, terwijl de dagelijksche werkzaamheden den Heer GODDEN blijven toevertrouwd.

De werkstaking in de rijke fosfaatmijnen zal dus spoedig geëindigd zijn, en alles daar weer in volle actie.

Een gelukkig gevolg hiervan voor onze Kolonie zal wezen: volop werk en brood voor honderden, en rijke inkomsten voor de Koloniale Kas. Hopen wij, dat binnen afzienbaren tijd de jaarlijksche tekorten op onze Begrooting tot het verleden zullen behooren en nooit weer op komen duiken.

Wij wenschen de nieuwe eigenares, de Firma HOPE & Co. veel succes, en den Heer Gouverneur, als Hoofd der Kolonie, geluk met deze gewichtige gebeurtenis, welke een zeer grooten ommekeer kan te weegbrengen in ons huishouden van staat.

Aan Mr. L. H. C. Kuhn onze felicitatie met het snel verloop dezer ingewikkelde zaak en het schitterend resultaat zijner jurisprudentie!

Boekbeoordeeling.

GOEDE MANIEREN.— *Wat men doen en laten moet in het dagelijksch leven*, door JONKVR. H. A. RAPPARD. Derde herziene en veel vermeerderde druk. Uitgegeven door de firma P. VISSER AZN. te Haarlem.

„Een boek, dat iets meer bevat dan de bekende regels der welvoegelijkheid. Een boek vol levenswijsheid, vlot geschreven en zeer prettig te lezen. Wilt ge een bewijs? Lees bladz. 90, Hoofdstuk VI. *In den huiselijken kring*:

„Men moet de goede manieren niet aan- en afleggen met zijn beste kleeren; beleefdheid is een artikel, dat alle dagen gedragen moet worden. Wanneer gij er u alleen maar nu en dan mee tooit, zal het u niet gemakkelijk zitten. Als gij u in den huiselijken kring niet beschaafd gedraagt, zult gij dat ergens anders ook niet doen, al houdt gij u, wanneer gij in gezelschap zijt, nog zoo streng aan de regels der welvoegelijkheid. De werkelijk beschaafde mensch toont altijd en overal dit te zijn — zoowel thuis als in de buitenwereld, op het veld, in de keuken, of in de huiskamer. Een onbeschaafde blijft dit ten allen tijde.

Wanneer gij ziet dat iemand onhebbelijk en onbeleefd is tegen zijn vader, moeder, broers, zusters, vrouw of kinderen, of dat hij aan zijn huiselijken haard of aan zijn eigen tafel de gebruikelijke beleefdheid uit het oog verliest, dan kunt gij er zeker van zijn, dat hij een ongemanierd mensch is, al maakt hij ook aanspraak op iets hoogers.

Verkeert nooit in de dwaling, dat gij thuis kunt doen, wat gij wilt — tenzij gij van plan zijt u zeer netjes te gedragen. Dáár bestaan dezelfde rechten als ergens anders en ten gevolge daarvan ook dezelfde plichten; en de aangeboren genegenheid en achting, die de verschillende leden van een gezin elkaar behooren toe te dragen, zullen een waarborg zijn, dat deze plichten worden nagekomen. Laat de goede manieren dus thuis beginnen."

Dit is nu pas de eerste bladzij van een hoofdstuk, dat in vele dergelijke boeken ontbreekt en toch zeer lezenswaard is. Wij wenschen der Firma P. VISSER een flinke verspreiding van dit werk, ook binnen onze Kolonie, het is degelijk en net uitgegeven.

Dr. G. A. L. Ferguson. ✠

Een zeer lange stoet, met den Heer Gouverneur en Adjudant aan 't hoofd, begeleidde gisterenmiddag het stoffelijk overschot grafwaarts van wijlen Dr. G. A. L. FERGUSON, den vorigen dag op 88 jarigen leeftijd overleden.

SHON GEORGE is lang een bekende figuur geweest onzer kleine maatschappij, maar de krasse grijsaard hield toch in de laatste jaren het huis.

Dr. FERGUSON was in leven officier van gezondheid 1e klas, later quarantaine-dokter. Hij werd begiftigd met verschillende ridderorden, o.a. De Nederlandsche Leeuw, Oranje Nassau, Isabella la Catolica, het borstbeeld van den Bevrijder van Venezuela en Mérito Naval.

Aan de Familie FERGUSON, in 't bizonder aan den Stadsgeneesheer Dr. H. FERGUSON op het oogenblik met verlof in Nederland, onze welgemeend rouwbeklag.

Leger.

Met de *Oranje Nassau* is een detachement suppletietroepen sterk 1 korporaal en 19 minderen, onder geleide van Sergeant F. J. C. BOEREN aangekomen en met muziek afgehaald.

Ongeluk.

Toen Maandagavond ll. de „Koningin Emma-brug" gesloten werd na de „Prins der Nederlanden" te hebben doorgelaten, geraakte een jongen te water, die voor de algeheele sluiting der brug over wilde stappen.

De fuselier HARTMAN redde door zijn flink optreden, den jongen, die niet zwemmen kon, van een wissen dood.

Hoedenvlechterij.

De Leider van den vlechtcursus, de Heer H. J. COHEN Henriquez hield Donderdagmiddag een populaire voordracht over het vlechten voor de schoolkinderen die den cursus in het St. Martinusgesticht volgen.

De Leider is zeer duidelijk in zijn wijze van voorstellen en weet op een gemakkelijke manier een volledige les in het vlechten te geven.

Gaan we vliegen?

Hedenmorgen is een heusche vliegenier met de Oranje-Nassau meegekomen, in het bezit van een echt vliegapparaat.

Zou het nu toch gaan gebeuren!

Een stoomverbinding.

Dat de bevolking veel prijs stelt op een stoomverbinding tusschen de eilanden blijkt wel uit de veelvuldige aanvrage om met Hr. Ms. *Zeeland* mee te mogen reizen. Zoodra er maar een stoomgelegenheid is, maken ze er een gretig gebruik van. Gisteren kwamen met de *Itersum* 58 personen van Aruba mee.

Officieele berichten.

Aan den Roomsch Katholieken Geestelijke van den 2den rang in deze kolonie A. H. M. VAN WEERELT, thans met verlof in Nederland, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den Predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente alhier M. H. J. BOSCH is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

Aan den gymnastiekonderwijzer aan de Hendrik-en Wilhelminaschool alhier H. MANUEL is om gewichtige redenen drie werken verlof verleend; en de cipier der gevangenissen alhier C. B. J. WIJTENBURG is tijdelijk belast met het geven van gymnastiekonderwijs aan die scholen.

De beheerder van de plantage Jankok alhier, JACOB B. FORBES is belast met het opsporen van misdaden en wanbedrijven, volgens de onderscheidingen bij algemeene verordening gemaakt, voor zooveel aangaat de uitgestrektheid van bovengenoemde plantage.

De vastgestelde quarantaine-maatregelen tegen Porto Rico zijn ingetrokken.

Aan den 1sten Luitenant der Infanterie H. P. PIEPER is tot herstel van gezondheid zes maanden binnenlandsch verlof verleend, met vergunning dit verlof buiten de kolonie door te brengen.

De luitenant PIEPER voornoemd is eervol tijdelijk ontheven van de functiën van adjudant van den Gouverneur; en de 1ste Luitenant der Infanterie L. W. TAALE is tijdelijk aangewezen als adjudant van den Gouverneur.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 8 November 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG		0.22
ZOUT per vat van 130 K.G	f	0.80
DIVIDIVI per K,G	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G	„	1.20
WOL per K.G	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.50
BEENDEREN per K.G	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G	„	0.05

STROOHOEDEN (hipijapa):

Kwaliteit No, 1	per dozijn		„	4.25
„ „ 1 (gebleekt)	„	„	„	4·37½
„ „ 2	„	„	„	5.—
„ „ 3	„	„	„	——
„ „ 3	„	„	„	——
„ „ 4	„	„	„	7.—
„ „ 5	„	„ OLA	„	—.—
„ „ 6	„	„	„	10—
„ „ 7	„	„	„	9—
„ „ 8	„	„ OLA	„	10—
„ „ 9	„	„	„	12.50
„ „ 10	„	„ OLA	„	13
„ „ 11	„	„	„	15
„ „ 12	„	„ OLA	„	
„ „ 13	„	„	„	
„ „ 14	„	„ OLA	„	
„ „ 15	„	„	„	18

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

122 ratten

234 muizen.

Uit de naburige Republieken.

Colombia-Venezuela.

De Heer ISMAEL LOPEZ, in de Pers van Bogotá bekend onder den schuil naam CORNELIO HISPANO, en verleden jaar Consul van Colombia te Caracas, vroeg op zekeren dag aan den Secretaris der Nationale Academie van Geschiedenis van Venezuela verlof de bibliotheek van genoemd Instituut te mogen bezoeken en de zeldzame boeken te bestudeeren. Na bekomen verlof vroeg de Heer LOPEZ al heel spoedig, het eenig bestaande, onuitgegeven handschrift van het *Diario de Bucaramanga* te mogen lezen. Nu blijkt achteraf, dat de Consul dit kostbare werk van Zuid-Amerikaansche geschiedenis eenvoudig overgeschreven heeft en het te Parijs bij P. OLLENDORF uit gaf. Hevige verontwaardiging in Venezuela in de geletterde kringen. Pro test op protest werd geteiegrafeerd naar Colombia. Het eigendomsrecht der Academie heet geschonden, de Heer LOPEZ zou als Consul misbruik hebben gemaakt van 't hem geschonken vertrouwen, en daarenboven den tekst nog vervalscht hebben in Colombiaanschen geest, zelf heele brokstukken er tusschen in gevoegd en de oorspronkele schrijfwijze veranderd. De Academie zal nu zelf het kostbare werk uit gaan geven.

Dergelijke incidenten zijn niet bevorderlijk aan de goede verstandhouding tusschen de twee republieken.

Haiti-Santo Domingo.

Krachtens het tractaat-Dawson, in 1907 gesloten tusschen de V.S. van N. Amerika en de Republiek Santo Domingo, blijven de Vereenigde Staten verantwoordelijk voor de goede ontvangst en richtige administratie der douane-rechten van Santo Domingo. Tot dusverre had alles een geregeld verloop. Gedurende de laatste revolutie echter hadden de opstandelingen de douanekantoren aan de grenzen van Haiti eenvoudig gesloten, evenals zij zich niet tevreden stelden met, zooals gewoonlijk, de telegraafdraden door te snijden, maar dit maal de heele machine in stukken sloegen.

Op uitdrukkelijken last van President Taft ging de oorlogsboot „Prairie", bemand met 750 koppen onder commando van Kolonel T. J. Moses naar Sto. Domingo om de Heeren William T. S. Doyle, Chef van de Latijn-Amerikaansche afdeeling van het Staatsdepartement, en Grl. Franc Mc. Intire, Chef van de landingsdivisie, met instructies van Washington naar Sto. Domingo over te brengen. Als het noodig was mocht geweld gebruikt worden. De zaken schijnen echter een kalm verloop te zullen hebben. Haiti is een leelijke stokebrand en zal tot eerlijke politiek gedwongen moeten worden. De grenstwist is voorloopig bijgelegd. Van Washington uit zijn de kaarten gestuurd, waarop de grensregeling duidelijk is aangegeven.

Ook mag Haiti niet meer toestaan, dat ontevreden Dominikanen zijn grondgebied misbruiken tot operatie basis der revolutie. Santo Domingo moet zijn tolkantoren weer openstellen en de douanerechten geregeld innen.

Als het niet anders kan, zal Amerikaansch personeel voor de richtige naleving dezer instructies zorg dragen. De opstandelingen komen zich bij troepjes over geven en leveren hun wapenen in.

Alles uit angst voor interventie van Amerika.

Of dit voorkomen zal kunnen worden?

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Oct. 1912 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M3.			INHOUD IN M3.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand October	75	9.464	8.700	39	221.483	141.734
Vorige maanden	800	92.963	85.001	294	1.938.609	1.231.989
Totaal	875	102.427	93.701	333	2.160.092	1.373.723

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Buitenland.

V. S. v. N. Amerika.

De nieuwe President der Ver. Staten zal wezen Woodrow Wilson, een democraat en fel anti-trustman. Noch Roosevelt, noch Taft konden het vereischte aantal stemmen halen.

De Balkan.

Geweldig is de indruk dien de massa-mobilisatie der Balkanstaten maakt, gevolgd door een gemeenschappelijken krijg der verschillende Staten tegen Turkije. Welke rol daarbij door Rusland waarschijnlijk gespeeld werd, dit blad wees er reeds op. Rusland wist wel, waarom het den Balkan beroerde. En ons slaat de schrik om het hart wanneer wij denken aan Ruslands laatste daad die den Balkan rust, maar Europa jammer zal geven: De vrije doortocht door de Dardanellen.

Dat het artificiëel verbod, een parodie bij Rusland's macht, eens aanleiding zou geven tot conflict: het stond bij ieder vast.

Dat Rusland in zijn laatsten strijd de nadeelen van dit verbod gevoeld heeft is een onloochenbaar feit. Dat het land der zwarte aarde bij elke sluiting der Dardanellen, of ook bedreigde sluiting in een der levensbelangen werd aangetast in het Turksch-Italiaansch conflict, zagen wij nog juist geleden. Dat Rusland haakt naar het einde van dien geknechten staat: wie zou het niet begrijpen?

Doch er is meer. De gebeurtenissen der laatste jaren, de coup d'état van Bulgarije, en de gelijktijdige annexatie van Bosnië door Oostenrijk hebben den slavischen Balkanprotector diep in het hart gegrepen. Geprikkeld tot het uiterste verhief zich de Russische Beer op zijn machtige schonken wilde de klauwen uitslaan.

Iswolkski stelde eischen aan Aehrenthal. Een brief van den tsaar bereikte den grijzen Frans Joseph. Men tastte naar het zwaard tot Duitschlands machtige schaduw een oogenblik langs het politieke gordijn voorbijtrok en den vijand deed verstommen... een wijle.

Want Rusland zweeg, omdat de machtigste in duidelijke termen sprak en zijn grijpen naar de wapenen den ander het zwaard uit de scheede had doen trekken. Rusland zweeg... om weldra beter te kunnen spreken. Want wie sindsdien Europa overzag, hij hoorde van vrede, maar zag slechts strijd in voorbereiding.

De beruchte Russische diplomatie werkte als nooit. Het machtig landleger staat gereed als steeds. Het wacht slechts op de bondgenooten. De banden der Triple Alliance werden nauwer aangehaald. De Engelsche natie vraagt niet naar de kosten, doch bouwde in 3 jaar meer oorlogsbodems dan weleer in tien. Dreadnought's worden door Super-Dreadnoughts gevolgd. De Noordzee beheerschen trots Germanjes snelgroeiende vloot, is het doel.

Frankrijk oefent herhaaldelijk het veel onderschatte leger in groot verband, versterkt de vloot met strijdwaardige „Dantons", „Paris" en „Jean Barts", waar het jarenlang teerde op oud materiaal; voor het ude wapen, de luchtvloot, is geen uitgave te veel. Wat de Triple Alliance toen niet was, zal zij nu weldra zijn: gereed.

Maar er is meer.

Niet alleen dat Duitschland zijn volbeladen vlootprogram nog eens met enkele nummers uitbreidde, ook het landleger, sterk als geen ander, werd verleden jaar met een belangrijk contingent versterkt. Het scheen een contrapraestatie jegens Oostenrijk, dat na Wilhelms bezoek te Weenen als een schier bezetene een vlootbegrooting aan het Donauvolk durfde voorleggen, die een openbaring was. De populaire Montecuculi en de gevierde Oostenrijksche Bisschop kregen wat zij vroegen. En de vierde modern Dreadnought zal weldra gereed zijn. Het zag er naar uit, ja het was onloochenbaar, dat de Driebond in de leden Oostenrijk en Italië met glans de suprematie der Middellandsche Zee vermocht te handhaven.

Frankrijk, de aangewezen tegenstander in de oude wereldzee vermocht daartegenover zelfs nog in geen tien jaren een eskader te stellen, gelijkwaardig aan die beide moderne vloten.

Doch ziedaar: het daghet in het Oosten. Italië stort zich in een niet welberekend conflict, en verspilt veel kracht en niet het minst ter zee in het onzalig Tripoli-avontuur met weinig hoop op winst. Engeland, machtiger ter zee dan ooit, stationeert een deel der Atlantische divisie in de Noordzeehavens en garandeert den vrienden de hegemonie van de Noordzee.

De Middellandsche Zee-divisie te Malta zal niet worden versterkt, maar ook niet verzwakt, Engeland heeft daar schepen noodig, want het reeds alléén om Suez en Indië. Doch Frankrijk trekt de Noordzee-eskaders van Brest en Cherbourg naar Toulon. Deze kustontblooting, los van alles beschouwd, spreekt boekdeelen. Het getuigt van een machtig vertrouwen in het perfide Albion. Maar ook van een bewust doel en een gegronde reden: De Driebond moet de zwakste zijn in beide zeeën. En wie de zee beheerscht, beheerscht den handel en laat den vijand verhongeren.

Nooit was er gunstiger oogenblik: Rusland tuk op revanche en à tout prix willend blijven in den Balkan protector en arbiter. Italie reeds maanden in actie, wat schatten verslindt, de vloot reeds te lang doelloos ronddolend, en door de Franschen overmoedig voor oud-roest gescholden, beladen met uitgesleten kanonnen van een rammelend kaliber.

Men is gereed.

Doch Rusland, de onmisbare, die Pruisen in den rug bedreigt en Oostenrijk in het front beloert, Rusland, de diplomatieke, deed nooit iets voor niets en rukt sinds tientalen jaren aan den berenketting: Bosporus. Den Turk verzwakken, zonder zichzelf uit te putten, doch slechts door het vuurtje aan te steken en te voeden, is het voorspel.

De vrede zal en moet aan Rusland geven: vrije doorvaart door de Dardanellen.

En wordt ze niet gegeven, dan zal ze genomen worden. En de Zwarte Zeevloot zal nuttig zijn naast Frankrijks macht ter vernietiging van Wilhelms steun. Want de Driebond zal zich verzetten. Niet Engeland, nòch Frankrijk. Zij hebben die concessie reeds gegeven. Maar het belang is groot. Groot genoeg voor een Europeesche catastrophe 1913 bloedjaar? Dat het Nederland bespaard blijve! Sed videant consules...

„De Maasbode."

MILES.

's Gr. 2 Oct. 'XII.

Advertentien.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceit de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Carece por lo tanto de por la piedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el dceite de hígado de bacalao, cuya aropiedad de nutrir y fortalecer los prganismos débiles lo han hecho tan oecesario y tan justamente apreciano en todo el mundo.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos lerevados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de uinguna otra grasa.

Op 7 November 1912 overleed onze geliefde Vader

G. A. L. Ferguson.

Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht.

W. Ferguson.
J. H. Ferguson.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWEPPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1e. Maart 1911 t|m 31e Augustus 1911, onder No. **7995 D,** t|m No. **6236 E** zal plaats hebben op *Donderdag*, den 7 November a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 19 Oct. 1912

De Voorzitter.

A. JESURUN.

Elias S. L. Maduro-Weldadigheids-Fonds.

Aan allen, die wellicht door een onvrijwillig verzuim nog niet de Statuten van bovengemeld Fonds mochten ontvangen hebben, zal, op aanvrage bij één der Bestuursleden, volgaarne een exemplaar worden toegezonden.

Tevens bestaat er de gelegenheid bij de leden van het Bestuur tot inschrijving als Lid of Donateur van genoemd Fonds.

Het bestuur

H. M. J. BOSCH, Voorzitter.
P. A. EUWENS, Secretaris.
A. D. CAPRILES, Penningmeester.

Curaçao 31 October 1912.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 2 NOV. – 16 NOV.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Venezuela	J Montero	2 Nov.	Maracaibo	2 Nov.	La Guayra
Pr. der Nederl.	J C Metus	4 „	New-York	6 „	Amsterdam
Venezuela	J Montero	5 „	La Guayra	5 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	6 „	Maracaibo	7 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	5 „	La Guayra	6 „	New-York
Oranje Nassau	G D Nieman	9 „	Amsterdam	10 „	New-York
Venezuela	J Montero	9 „	Maracaibo	9 „	La Guayra
Zulia	S S Morris	9 „	New-York	9 „	Maracaibo
Venezuela	J Montero	12 „	La Guayra	12 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	11 „	Maracaibo	11 „	La Guayra
Merida	A Johanson	13 „	La Guayra	14 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	14 „	Maracaibo	14 „	New-York
Caracas	Furst	14 „	New-York	14 „	La Guayra
Pr. Willem IV	P C v d Graaff	18 „	New-York	19 „	Amsterdam
Venezuela	J Montero	16 „	Maracaibo	16 „	La Guayra
J L Luckenbach	M Demer	25 Oct.	New Port News	6 Nov	Cuba
Belgian	Cormick	4 Nov	Liverpool	5 „	Sta Marta
Città di Torino	A Poggi	7 „	Colón	7 „	Génova
Traveller	Richards	7 „	Liverpool	7 „	Galveston
Scharswald	RRauschenplat	7 „	Pto Colombia	8 „	Hamburg
Niederwald	L Schubarth	11 „	Hamburg	11 „	Pto Colombia
Venetia	C Segebarth	15 „	Hamburg	17 „	Hamburg
Antonio Lopez	Autich	16 „	Colon	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Estr. del Mar V	2 November	Margarita	*W L Swift A*	2 Novemb.	Pto Rico
Virginia H	2 „	Vela de Coro	*Olinda H*	5 „	Bonaire
Camia H	3 „	Barbados	*Dinorah D*	6 „	Arua
Olinda H	4 „	Barahona	*Estr. del Mar*	6 „	Guanta
Diana V	5 „	Maracaibo	*Marg. Sofia*	6 „	Rio Hacha
Jane H	5 „	S P. de Mac.	*Yave H*	6 „	Bonaire
Clara C	6 „	Rio Hacha	*Refugio H*	8 „	Aruba
Electra H	6 „	Maracaibo			
Mario H	5 „	Aruba			
Sofia H	5 „	Bonaire			
Meda H	5 „	Bonaire			
Gacela H	6 „	Barbados			
Refugio H	7 „	Aruba			
Maria D	7 „	St Domingo			
9 de Abril	7 „	Aruba			

4 Nov. is H M **ZEELAND** vertrokken naar Bonaire, 8 Nov. teruggekeerd.
8 Nov. is hier binnengekomen van Aruba het Holl. S.S. **ITERSUM** met een lading phosphaat voor Nederland.

Drukker:
B. L. BOGAERS.